

Nr 602

Av herr Börjesson i Falköping, om skydd mot publicering i mass-media av nedsättande uppgifter om enskild person.

Svårigheterna att på lämpligt sätt draga gränsen mellan straffbara och icke straffbara former av ärekränkning torde vara uppenbara. Många intressen brytes mot varandra, och någon fast reglering ägnad att ge klar vägledning för bedömningen i olika fall eller fullt ut tillgodose alla berättigade synpunkter torde icke kunna vinnas. Det vill därför synas som om skönsmässigt gjorda avvägningar mellan motsatta intressen måste godtagas i större utsträckning än eljest.

Den inledningsvis skisserade problematiken må åskådliggöras med ett exempel. Enligt gällande rätt gives relativt stora möjligheter att utlämna nedsättande uppgifter om en person därest uppgifterna i fråga överensstämmer med verkligheten. Uppenbarligen kan i många fall inga invändningar riktas mot detta förhållande. Vad exempelvis avser publicerandet av domar som avkunnats vid allmänna domstolar bör detta anses falla inom ramen för allmänhetens intresse av legitim nyhetsförmedling. Det bör emellertid inte få vara vars och ens ovillkorliga rätt att återge för annan person nedsättande uppgifter. Undantagsvis synes det vara lämpligt att låta det kriminaliserade området omfatta jämväl meddelanden som riktigt återger vad som förevarit. Så bör enligt min uppfattning vara fallet med uppgifter om att åtal väckts mot viss person vid allmän domstol, något som enligt brottsbalken må fritt publiceras utan påföljd för uppgiftslämnaren. Följderna av denna ordning kan emellertid bli högst besvärande för den tilltalade. Om i tidning eller annat massmedium publiceras uppgift om att åtal väckts mot viss namngiven person torde vederbörande i många fall hos den stora allmänheten mer eller mindre betraktas som skyldig till vad som i åtalet lagts honom till last redan innan dom fallit i målet. Detta måste betraktas som högst otillfredsställande i de fall då domstolsförfarandet i sinom tid leder fram till en frikännande dom, som dessutom ofta inte erhåller samma spridning som uppgiften om att åtal skett. Den åtalade bör under sådana omständigheter tillerkännas ett berättigat intresse att vara skyddad mot nedsättande uppgifter riktade mot honom. Exempel finnes i utländsk rätt på att i förevarande fall ett massmedium, som publicerat uppgift om åtal mot enskild person, ådömes kännbara skadestånd därest det sedermera visar sig att åtalet leder till ett frikännande.

Under hänvisning till vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag om vederbörliga lagändringar i enlighet med motionens syfte.

Stockholm den 27 januari 1965

Bengt Börjesson

i Falköping

Nr 603

Av herr Elmwall m. fl., om översyn av försäkringslagstiftningen.

(Lika lydande med motion nr 502 i Första kammaren)

De senare årtiondena har för försäkringsväsendets vidkommande präglats av en kraftig expansion. I takt med den snabbt försiggående tekniska och ekonomiska utvecklingen har allt flera områden av samhällslivet blivit föremål för försäkringsbolagens verksamhet. I viss motsättning till denna evolution står det förhållandet att lagstiftningen på området ej i tillnärmelsevis motsvarande mån moderniserats. Den grundläggande författningen, lagen om försäkringsavtal, daterar sig sålunda från 1927 och har sedan dess ej genomgått några mera genomgripande omarbetningar. Det synes under sådana förhållanden vara nära nog ofrånkomligt, att i vissa lägen mindre tillfredsställande resultat uppkommer. Som ett exempel härå må anföras följande.

I lag om försäkringsavtal, paragraf 37, stadgas t. ex.:

»Värdet av gods, som skadats eller förstörts, skall, med undantag som i 38 och 75 §§ sägs, anses motsvara vad det omedelbart före försäkringsfallet skulle ha kostat att få godset ersatt med nytt gods av samma slag efter avdrag av vad godset kan ha förlorat i värde genom ålder och bruk, nedsatt användbarhet eller annan omständighet.

Vid beräkning av ersättning av skada å byggnad, som blivit av försäkringstagaren iståndsatt eller återuppbyggd, må avdraget ej avse annat än skillnaden mellan gammalt och nytt.»

Undantag från huvudregeln stadgas enligt st. 2 i vissa fall för byggnad. Om en (brand-)skadad byggnad iståndsättes eller återuppbygges skall försäkringstagaren behöva vidkännas avdrag på försäkringsersättningen endast för värdenedgång till följd av ålder och bruk och således ej för minskad användbarhet eller annan omständighet. I detta fall påverkar alltså återuppbyggnaden rätten till ersättning så till vida att ersättning utgår med en för